Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central, judecător – Mîțu Gheorghe
Dosarul nr. 2ai-203/25
2-19102603-02-2ai-04072025

D E C I Z I E

22 iunie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

a examinat în procedură scrisă, apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 10 aprilie 2025,
emisă în cadrul procesului de insolvabilitate a SRL „Rinascita”,
la cererea creditorului Serviciul Fiscal de Stat cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei

În procedura Judecătoriei Chișinău sediul central, se află procesul de insolvabilitate intentat în privința SRL „Rinascita”, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 25 septembrie 2019, emisă la cererea introductivă depusă de creditorul SRL „Lux Proba Grup”.

La caz, la 03 februarie 2025 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului insolvabil SRL „Rinascita”, în persoana lui Melnic Vitalie, prin încasarea din contul acestuia a sumei creanței sale validate conform tabelului definitiv al creanțelor în mărime de 2.618.944,94 lei.

În motivarea cererii s-a indicat că în cadrul administrării întreprinderii SRL „Rinascita”, lichidatorul a constatat insuficiența masei debitoare pentru executarea integrală a creanțelor tuturor creditorilor.

De altfel, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a remarcat că și-a validat creanțele față de SRL „Rinascita” în sumă totală de 2.618.944,94 lei, dintre care suma de 1.622.963,65 lei la categoria creanțelor chirografare de rangul III, iar suma de 995.981,29 lei la categoria creanțelor chirografare de rangul VI, însă debitorul SRL

„Rinascita” nu dispune de bunuri, în vederea stingerii creanțelor integral, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, fapt care determină că unica modalitate de stingere a creanțelor validate este atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului prin prisma art. 247, 248 din Legea insolvabilității.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 10 aprilie 2025, a fost respinsă cererea Serviciului Fiscal de Stat cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului insolvabil SRL „Rinascita”.

Solicitarea apelantului

La 22 aprilie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității*), Serviciul Fiscal de Stat, a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 10 aprilie 2025, iar la 27 iunie 2025 a înaintat cerere de apel motivată solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii prin care cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, s-a indicat că hotărârea contestată este neîntemeiată, instanța de fond examinând superficial motivele de fapt și de drept ale cauzei, cu interpretarea eronată a normelor de drept.

Astfel, reiterând circumstanțele de fapt și normele reflectate în cererea de chemare în judecată, apelanta a subliniat că în cadrul ședinței de validare a creanțelor, au fost validate creanțele Serviciului Fiscal de Stat în cuantum total de 2.618.944,94 lei, iar întrucât SRL „Rinascita” nu deține bunuri și nu dispune de mijloace financiare în conturile bancare, stingerea creanțelor validate poate fi realizată prin atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului insolvabil SRL „Rinascita”, în persoana lui Melnic Vitalie.

De asemenea, apelantul a remarcat că din 20 iunie 2019 până la intentarea procesului de insolvabilitate, Melnic Vitalie a deținut funcția de administrator al SRL „Rinascita”, iar în acest context, s-a invocat incidența art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, susținându-se că administratorul a contribuit la ținerea unei contabilități fictive sau contrare legii și la dispariția documentelor contabile și de constituire.

Suplimentar, apelantul a făcut trimitere la obligațiile conducerii cu privire la ținerea și păstrarea contabilității, prevăzute de Legea contabilității nr. 113/2007, precum și la obligațiile contribuabilului stabilite de art. 8 din Codul fiscal, în coroborare cu art. 27 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității, potrivit căruia membrii organelor de conducere răspund pentru neprezentarea informațiilor și documentelor solicitate de administratorul provizoriu.

Respectiv, apelantul a susținut că până la intentarea procesului de

insolvabilitate, administratorul Melnic Vitalie a contribuit la ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, iar prin urmare, a apreciat că sunt întrunite condițiile pentru atragerea lui Melnic Vitalie la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității.

Totodată, cu referire la art. 248 alin. (1) lit. h) din aceeași lege, apelantul a criticat concluzia instanței de insolvabilitate cu privire la lipsa dovezilor referitoare la data survenirii incapacității de plată și la termenul de depunere a cererii introductive, deoarece potrivit art. 10, 14 și 2 din Legea insolvabilității, debitorul este obligat să depună cererea introductivă în termen de cel mult 30 de zile de la survenirea incapacității de plată, iar această incapacitate se prezumă, în condițiile legii, în cazul neachitării obligațiilor pecuniare scadente pentru o perioadă mai mare de 60 de zile.

Cu toate acestea, apelantul a indicat că ultima plată efectuată de SRL „Rinascita" la bugetul public național a avut loc la 14 noiembrie 2017, astfel încât, societatea se afla în incapacitate de plată cu mult anterior intentării procesului de insolvabilitate și era obligată să depună cererea introductivă cel târziu la 25 ianuarie 2018, iar întrucât procesul de insolvabilitate a fost intentat la cererea creditorului SRL „Lux Proba Grup", administratorul nu și-a executat obligația legală de a solicita în termen intentarea procesului, fapt ce a determinat acumularea unor noi obligații fiscale și atragerea răspunderii subsidiare pentru acestea.

De asemenea, prin prisma art. 72 alin. (7) din Legea nr. 135/2017 privind societățile cu răspundere limitată, apelantul a invocat că administratorul este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar nu mai târziu de o lună de la apariția indiciilor de insolvabilitate, de altfel, nedepunerea cererii introductive și gestionarea defectuoasă a activității societății au determinat acumularea pasivului și prejudicierea Serviciului Fiscal de Stat cu suma de 2.618.944,94 lei.

Aprecierea instanței de apel

Verificând hotărârea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul statuează că apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat urmează a fi respins, din considerentele ce succed.

După cum rezultă din lucrările cauzei, în procedura Judecătoriei Chișinău sediul central, se află procesul de insolvabilitate intentat în privința SRL „Rinascita".

La caz, invocând că debitorul SRL „Rinascita", nu dispune de bunuri imobile sau mobile, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de chemare în judecată cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului Melnic Vitalie.

În materie de drept, potrivit dispozițiilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Cu referire la obiectul cauzei, instanța de apel reține că solicitând atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului SRL „Rinascita” în persoana lui Melnic Vitalie, Serviciul Fiscal de Stat și-a întemeiat cererea în baza prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, făcând trimitere la: lit. e) - ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și lit. h) - nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Totodată, instanța de apel reține că, potrivit art. 247 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității, legiuitorul a stabilit în mod expres categoria persoanelor care pot fi considerate membri ai organelor de conducere ale debitorului și perioada relevantă pentru această calitate.

De altfel, reieșind din conceptul normei citate, Completul de judecată subliniază că administratorul provizoriu nu este inclus în enumerarea legală a membrilor organelor de conducere.

Astfel, din informațiile cu privire la contribuabilul SRL „Rinascita” și din încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central din 11 iunie 2019 rezultă că administratorul autorizat Melnic Vitalie a exercitat funcția de administrator provizoriu, în timp ce administrator statutar al societății a fost Tofan Alexandru, în perioada 11 noiembrie 2013–11 octombrie 2019.

Prin urmare, întrucât Melnic Vitalie nu a deținut, în perioada relevantă, calitatea de administrator statutar al debitorului, instanța de apel reține că acesta nu

poate fi asimilat administratorului statutar în vederea angajării răspunderii subsidiare. Prin urmare, răspunderea subsidiară reprezintă o formă de răspundere strict reglementată de lege, iar enumerarea persoanelor susceptibile de a fi trase la răspundere, prevăzută la art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, are caracter limitativ și nu poate fi extinsă prin interpretare la persoane care nu întrunesc calitatea expres prevăzută de lege.

Contextual, este de menționat că deși prevederile art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității utilizează sintagma „precum și de orice altă persoană", această formulare nu instituie o răspundere obiectivă și nelimitată pentru orice persoană care a avut o anumită calitate în cadrul procedurii de insolvabilitate, respectiv pentru angajarea răspunderii unei asemenea persoane este obligatorie demonstrarea faptului că aceasta a săvârșit una dintre acțiunile prevăzute la lit. a)-i) și că între fapta imputată și apariția stării de insolvabilitate există o legătură cauzală directă.

De altfel, cu referire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, instanța de apel constată că tragerea la răspundere subsidiară nu operează în mod automat, ci urmează ca creditorul să probeze, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, acțiunile lui Melnic Vitalie, care au dus la încălcarea normei respective precum și imputabilitatea acestor acțiuni anume lui.

În context, Completul menționează că tragerea la răspundere subsidiară prin prisma prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, poate fi admisă dacă, insolvabilitatea a fost cauzată prin: 1. ținerea unei contabilități fictive; 2. ținerea unei contabilități contrare prevederilor legii; 3. contribuirea la dispariția documentelor contabile; 4. contribuirea la dispariția documentelor de constituire.

Prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, pot fi înțelese acțiuni care încalcă reglementările contabile în vigoare ce conțin dispoziții exprese în privința cerințelor unice și a mecanismului de reglementare a contabilității și raportării financiare în Republica Moldova.

De asemenea, pentru a putea reține temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, urmează să se constate fapta săvârșită de către administratorul debitorului, materializată prin una din acțiunile menționate la pct. 1 - 4.

La caz însă, Serviciul Fiscal de Stat nu a prezentat probe, prin care să demonstreze că Melnic Vitalie, în perioada exercitării funcției de administrator provizoriu, ar fi ținut o contabilitate fictivă sau contrară legii ori ar fi contribuit la dispariția documentelor contabile sau de constituire.

Mai mult, invocarea existenței deciziilor Serviciului Fiscal de Stat nr. 119/2394AV din 29 noiembrie 2019 și nr. 119/1036AV din 03 septembrie 2020 nu este suficientă pentru angajarea răspunderii personale a lui Melnic Vitalie, deoarece aceste acte atestă existența unor încălcări fiscale imputate SRL

„Rinascita”, însă nu demonstrează că respectivele încălcări au fost săvârșite de administratorul provizoriu Melnic Vitalie și nici că acesta a contribuit la producerea stării de insolvabilitate.

De asemenea, instanța de apel menționează că potrivit legislației cu privire la contabilitatea și societățile cu răspundere limitată, obligația de organizare și ținere a contabilității revine conducătorului/administratorului societății, respectiv în perioada relevantă, Melnic Vitalie nu deținea funcția de administrator statutar al SRL „Rinascita”, astfel, simpla invocare a unor încălcări ale legislației fiscale sau contabile de către societate nu poate constitui, dovada unei fapte ilicite personale a administratorului provizoriu.

În egală măsură, Completul subliniază că partea apelantă nu a demonstrat existența legăturii de cauzalitate dintre presupusa ținere a unei contabilități fictive sau contrare legii de către Melnic Vitalie și apariția stării de insolvabilitate a SRL „Rinascita”.

În ceea ce privește temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, instanța de apel constată că nedepunerea cererii introductive nu constituie cauza apariției stării de insolvabilitate, ci reprezintă o inacțiune ulterioară survenirii acesteia. Prin urmare, pentru angajarea răspunderii în baza acestei norme este necesară stabilirea datei survenirii incapacității de plată, a termenului-limită în care trebuia depusă cererea introductivă și, în mod distinct, a obligațiilor care au apărut după expirarea acestui termen.

De altfel, nici această normă nu poate fi reținută în vederea atragerii la răspundere subsidiară a administratorului autorizat Melnic Vitalie, deoarece nedepunerea cererii introductive reprezintă o obligație legală care revine debitorului și persoanei care, potrivit legii, are dreptul să îl reprezinte.

Astfel, potrivit art. 14 alin. alin. (1), (3) și (4) din Legea insolvabilității, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sânt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

Totodată, conform art. 10 din Legea insolvabilității, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în

supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

La caz, cu toate că apelantul susține că ultima plată efectuată de SRL „Rinascita" la bugetul public național a avut loc la 14 noiembrie 2017 și că cererea introductivă urma să fie depusă cel târziu la 25 ianuarie 2018, Completul de judecată că, chiar presupunând corectitudinea acestor susțineri, acestea nu sunt suficiente pentru angajarea răspunderii lui Melnic Vitalie, întrucât la acel moment acesta nu deținea funcția de administrator al societății și nu exercita vreo funcție în cadrul SRL „Rinascita".

Mai mult, la momentul în care Melnic Vitalie a început exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu, cererea introductivă fusese deja depusă de creditorul SRL „Lux Proba Grup", iar prin urmare, acesta nu avea nici posibilitatea juridică de a depune, în numele societății, o cerere introductivă pentru intentarea unui proces de insolvabilitate.

În aceste circumstanțe, este exclusă existența vinovăției lui Melnic Vitalie sub aspectul nedepunerii cererii introductive și implicit nu poate fi stabilit raportul de cauzalitate dintre conduita acestuia și obligațiile fiscale invocate de apelant.

Instanța de apel mai reține că argumentul potrivit căruia debitorul a acumulat obligații fiscale ca urmare a nedepunerii cererii introductive nu poate fundamenta răspunderea lui Melnic Vitalie în lipsa individualizării obligațiilor apărute după expirarea termenului prevăzut de art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității și a demonstrării faptului că acestea au rezultat din inacțiunea persoanei chemate la răspundere.

În acest sens, cuantumul total al creanței validate a Serviciului Fiscal de Stat, în sumă de 2.618,944,94 lei, nu poate fi echivalat automat cu prejudiciul pentru care urmează să răspundă pârâtul, deoarece răspunderea subsidiară în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) nu permite încasarea automată a tuturor creanțelor validate, ci numai a obligațiilor care au apărut după expirarea termenului legal de depunere a cererii introductive și care se află în legătură cauzală cu inacțiunea persoanei obligate să o depună.

Prin urmare, argumentele din apel cu privire la existența creanței fiscale, lipsa bunurilor și mijloacelor bănești ale debitorului, precum și existența unor încălcări fiscale constatate în privința SRL „Rinascita" nu sunt de natură să demonstreze fapta ilicită personală a lui Melnic Vitalie, vinovăția acestuia și raportul de cauzalitate dintre conduita sa și prejudiciul pretins.

Suplimentar, în conformitate cu art. 130 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor

probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Concluzionând, instanța de apel reține că potrivit prevederilor legale menționate supra, cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară trebuie să indice în mod clar persoanele împotriva cărora este formulată, faptele concrete imputate acestora și probele prin care aceste fapte sunt susținute, în conformitate cu art. 118 din Codul de procedură civilă. Totodată, pentru angajarea răspunderii subsidiare este necesar ca persoana vizată să fi avut calitatea de membru al organelor de conducere ale debitorului, în sensul art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilității, la data intentării procesului de insolvabilitate sau în ultimele 24 de luni anterioare acestuia.

De asemenea, atragerea la răspundere subsidiară presupune dovedirea tuturor condițiilor răspunderii civile delictuale, și anume existența prejudiciului, a faptei ilicite, a legăturii de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, precum și a vinovăției persoanei în cauză.

În același timp, potrivit art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, potrivit legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probă nu pot fi dovedite prin alte mijloace de probă.

Așadar, în speță, Serviciul Fiscal de Stat nu a prezentat probe suficiente care să demonstreze existența unor fapte ilicite concrete săvârșite de administratorul autorizat Melnic Vitalie și nici faptul că aceste fapte ar fi determinat insolvabilitatea debitorului și prejudicierea creditorului. Simpla existență a prejudiciului sau a insolvabilității debitorului nu este suficientă pentru angajarea răspunderii subsidiare, în lipsa dovedirii legăturii de cauzalitate dintre fapta imputată și prejudiciul pretins.

Prin urmare, analizând circumstanțele cauzei în raport cu probele administrate, instanța de apel constată că soluția instanței de insolvabilitate privind respingerea cererii de atragere la răspundere subsidiară a administratorului autorizat Melnic Vitalie este legală și întemeiată.

Față de cele ce preced, Completul ajunge la concluzia de a respinge apelul înaintat de Serviciul Fiscal de Stat și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 10 aprilie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. art. 385 lit. a), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 10 aprilie 2025, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate a SRL „Rinascita”, la cererii creditorului Serviciul Fiscal de Stat cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului.

Decizia este definitivă și irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei